

УЩІЛЬНЕНІ ПОСІВИ ОВОЧЕВИХ РОСЛИН

Ущільнені посіви овочевих рослин є одним з напрямів формування полікультурних агроценозів, що (на відміну від поширеної «монокультури») є більш стійкими та продуктивними. Високої продуктивності таких агроценозів досягають різними способами: 1) більш ефективне використання ґрунту та життєвого простору рослин (ярусність, відмінність у термінах росту та розвитку рослин тощо); 2) синергізм – вплив різних рослин одна на одну (регулятивна, захисна, фітонцидна функції); 3) диверсифікація виробничих ризиків.

Ущільнені посіви (за спеціального підбору рослин) часто виступають технологічним заходом, що дозволяє зменшити негативні наслідки високих температур і суховіїв.

Використання бобових культур у якості ущільнювачів дозволить підтримувати родючість ґрунту за рахунок збагачення його азотом та цінною органічною речовиною.

Для степових районів України підбрано оптимальні параметри вирощування ущільнювачів у посівах основних овочевих рослин. Для кабачка кращими ущільнювачами виступає кукурудза цукрова (густота 14 тис. шт./га) та буряк столовий (густота 106 тис. шт./га.); для томата – цибуля шалот (густота 140 тис. шт./га) та кукурудза цукрова; для кавуна – кукурудза цукрова, для картоплі – цибуля шалот та салат (густота 57 тис. шт./га); для кавуна – кукурудза цукрова.

Використання ущільнених посівів забезпечує отримання додаткового прибутку порівняно з монокультурними посівами: за вирощування кабачка за ущільненням буряком столовим – 22,4 тис. грн./га; кавуна з ущільненням кукурудзою цукровою – 9,3 тис. грн./га; картоплі ранньої та томата з ущільненням цибулею шалотом – 63,5 та 55,0 тис. грн./га відповідно. За всіма схемами розміщення ущільнених посівів відмічено високий рівень рентабельності – 170–199 %.

COMPACTED CROPS OF VEGETABLE PLANTS

Compacted crops of vegetable plants are one of the direction for formation of multicultural of agrocenoses, this (as opposed to the common monoculture) are more stable and productive. The high productivity of such agrocenoses is achieved in dif-

ferent ways. They are: 1) the more effective use of soil and living space of plants (storyness, difference in terms of growth and development of plants, etc.); 2) synergism – the influence of different plants on one another (regulatory, protective, phytoncidal functions); 3) diversification of production risks.

Compacted crops (with special selection of plants) often serve as a technological measure, that allows to reduce the negative effects of high temperatures and dry winds.

Using legumes as densifiers will help to maintain soil fertility by enriching it with nitrogen and valuable organic matter.

For the steppe regions of Ukraine, the optimal parameters for growing densifiers in the crops of main vegetable plants have already been selected. For zucchini, the best densifiers are sugar corn (the density is 14 ths pcs/ha) and table beet (the density is 106 ths. pcs./ha); for tomatoes - shallot (the density is 140 ths. pcs./ha) and sugar corn; for water-melon - sugar corn, for potatoes - shallot and lettuce (the density is 57 ths pcs/ha).

The use of compacted crops provides additional profit in comparison with monoculture crops: when growing zucchini with compacting by table beet - 22.4 ths UAH/ha; watermelon with compacting by sugar corn – 9.3 ths UAH/ha; early potatoes and tomato with compacting by shallot - 63.5 and 55.0 ths UAH/ha, respectively. According to all schemes of placement of compacted crops a high level of profitability is noted - 170-199%.

